

כי בהן טמון הפתח המוביל ל התורה כולה.
האחת: מצוות ישוב ארץ ישראל, המקפלת בתוכה את כל ההווייה הציונית: עליה והתיישבות, גאולת קרקע וריבונות מלאה, והיא שקולה – כאמר חז"ל – כנגד כל התורה כולה.
השניה: מצוות ואהבת לרעך כמוך, הבאה לקרב לבבות ולשבר מחיצות בין יהודי ליהודי ובין חבורה לחבורה ועליה אמר ר' עקיבא: "זוה כלל גדול בתורה".

אנו מאמינים, כי קוי הפעולה המוצעים בזה בכל תחומי הלאום והחברה, עשויים להוות מנוף להמשך מהלך התחיה בארץ ישראל.
אנו נאבק בעוז ובהתמדה להגשמתם של עקרונות אלה, ובראש וראשונה נפעל לבלימת המפולת הלאומית ולעצירת הנסיגה. השעה הינה **שעה גורלית** לעתיד הארץ והמדינה,
מתוך תחושת **האחריות הלאומית** בשעה זו, **הקמנו את תנועת התחיה**.
אך האחריות אינה רק של מקימי התנועה האחריות היא גם **שלך!**
בבחירות אלה עומד להכרעה **גורלה של ארץ ישראל** וגורל מהלך התחיה.
ההכרעה היא בידך!

קמנו היום להניח יסוד לתנועה חדשה - תנועת התחיה. את הכוח לקום ולהניח יסוד לתנועה חדשה, נתנה לנו האמונה כי נוכח אוכין הדרך, נסיגה וחולשה - יש להתחיל מבראשית ולהתחבר מחדש למהלך התחיה.

להתחיל מבראשית פירושו:

- להיחלץ ולבוא איש מביתו.
- לעזוב איש את מפלגתו אשר נתנה ידה לנסיגה.
- לתת יד איש לאחיו - וללכת יחד קדימה.

להתחיל מבראשית פירושו:

- להתעלות מעל לשיקולים אישיים למען ייעוד, שאינו ניתן לוותר ולפשרו, והוא: גאולת עם ישראל כולו בארץ ישראל כולה.
- להסיר מחיצות שגברו בין המחנות הנקראים "דתיים" ו"חילוניים", "לאומיים" ו"סוציאליסטיים", ולהניח יסוד למחנה אחד, מתוך אמונה כי כוחה המאחד של ארץ ישראל יעמוד לנו לגלות, שהמחיצות - חיצוניות הן, ואילו היעד - שורשו אחד: תחיית האומה על ארמתה ושיבתה למקורה.
- להקים תנועה חיה: לא עוד מפלגה, המתמקדת בפעילות פארלמנטרית בלבד, אלא: תנועה שיש בה שילוב אורגאני של פעילות רעיונית וחינוכית, פעילות יוצרת ומגשימה ופעילות פוליטית, החותרת, - למען כל אלה - להנהגת המדינה.
- להתחיל בכל אלה מבראשית - זו משימה כבדה; אך, כבדה מומנה - תחושת האחיות, הממלאת אותנו והדוחקת בנו אל מול המפולת ההולכת וגוברת, במדיניות ובכלכלה, במוסר ובחברה.
- דגל תחיית ישראל - הושפל. אנו נקראים להניפו מחדש, מתוך אמונה ותקווה, כי עימנו יבואו רבים, ויחדיו - נעשה ונוכל.

במהלך שיבת ציון, אשר החל בדורות האחרונים - הונחו יסודות איתנים לגאולת ישראל:

קיבוץ גלויות

בניית הארץ ויישובה,

פריקת עול זרים,

הקמת המדינה וביטוס ביטחונה,

שחרור חבלי ארץ ישראל, ובהווי - ירושלים שחבורה לה יחדיו, צמיחתה של חברה יהודית שורשית, העובדת וחיה על אדמתה.

מהלך כביר זה, פרי כיסופי דורות, אשר, חרף מוראות שואה, מלחמת דמים וגזרות חלוקה, גבר ועלה - נתון עתה בנסיגה ולעתידו נשקפת סכנה.

ראשית ההידרדרות - בימי "המערכ", המשכה והחמרתה - תחת שלטון "הליכוד", אשר עלה על גל של ציפיה לבשורה לאומית חדשה, אך הנחיל מפח נפש ואכזבה מרה.

גילויי המפולת ניכרים בכל החומים -

- במישור המדיני - ביטחוני.
- הסכמי קמפ דייוויד והחזוה ישראל-מצרי, מכונים "הסכמי השלום" - אך, למעשה, אינם אלא הסכמי נסיגה, המקרבים מלחמה כנגד ישראל קטנה, מוחשית וחלשה. משמעותם היא אילת של הסכמים אלה היא:
- אובדן כל סיני, על מרחביו האסטרטגיים, והפקרת משאבי האנרגיה של המדינה.
- עקירת יישובים יהודיים מעל אדמתם - לראשונה בתולדות הציונות.
- קביעת דגם לנסיגה טוטאלית בכל הגזרות, לרבות מזרח-ירושלים, ושיבה לגבולות שאינם עמידים בפני התקפות פתע ואינם כגרי-הגנה.
- הנחת יסוד למדינה פלסטינאית בלב ארץ-ישראל, לפי חכמת האוטונומיה.
- ערעור זכותנו הבלעדית על ארץ-ישראל, על-ידי הכרה "בזכויותיו הלגיטימיות של העם הפלסטינאי ובתיבותיו הצודקות".
- ערעור היריחו המדינית, תוך תלות גוברת והולכת במימשל האמריקאי.

במישור הכלכלי - חברתי:

- מפולת משקית, המערערת את עצמאותנו בכל התחומים.
- בזבוז וניהול כושל בממשלה; התעשרות ספסרית והון שחור, תוך גילויי שחיתות וטפילות במשק הפרטי והצבורי.
- ירידה במוסר העבודה, כניעה לקבוצות לחץ וגילויי אנרכיה ביחסי עבודה.
- בריחה מעמל-כפיים ודלדול העבודה העברית במיגורי-משק היוניים.
- פער מעמיק והולך בין שכבות ועדות והתהוות דור שני ושלישי למצוקה.
- מצוקת דור, המוגעת בעיקר בזוגות צעירים, בעולים חדשים ובמעוטרי-יכולת, ומעמיקה את החושה הקיפוח והאפליה.

במישור המוסרי - ערכי:

- הווי חיים חומרי וראוונתי, מנוכר למסורת חלוצית מצניעת לכת.
- תרכות חיים מתירנית ורדודה, מנותקת ממורשת היהדות ומחקה את הקלוקל שבתרבות זרה.
- דפוסי התנהגות ירודים ביחס-אנוש, התגברות האלימות והפשיעה בכל שכבות החברה.
- הידרדרות בחיים הציבוריים והפוליטיים: היעדר מופת אישי-מוסרי ובריחה מקבלת אחריות; ויתור על עקרונות, והמרתם באינטרסים אישיים וכיתחיים.

במישור האומי - ציוני:

- תהליכי התפוררות והתבוללות בקהילות ישראל בגולה.
- השלמה ומתן לגיטימציה מוסרית להמשך קיום הגולה וחוסר היערכות ממשית לקיבוץ גלויות מלא.
- קיסאון בעלייה וגידול בירידה ונשירה.
- עיוותים וחוסר אונים במדיניות קליטה ושיכון.
- היעדר תנופת ההתיישבות יהודית מאסיבית בכל חבלי הארץ, נוכח התעצמות והתפשטות במיגזר הערבי.

גילויי המפולת רבים - אך מקורם אחד: אובדן האמונה במהלך התחייה - המעוגן כולו בהזדהות עם ייחודו וירעויו של עם ישראל - והנורתו במשולש

תנופת התיישבות יהודית רבת־ממדים, כפרות ועירונית, בכלים ומשאבים ממלכתיים, וביוזמה פרטית - במגמה להבטיח את אחיזתנו הממשית בארץ ולבסס רוב יהודי בכל חבליה. למען יעד לאומי זה, יש להקצות את הקרקעות הירושות ואף להפקיען, במידת הצורך, כנהוג לצורכי ציבור.

בעית המיעוט הערבי - הרואה את עצמו, ברובו הגדול, כמיעוט אירידינטי (בעל תביעות בעלות על הארץ) - תוכל להיפתר רק על יסוד קביעה נחרצת - אשר תוכהר היטב, כי ארץ־ישראל - שייכת לעם ישראל ולא תקום בה כל ישות לאומית זרה.

לאור זאת, יוצעו לכל ערביי ארץ ישראל - לאחר פרק זמן מוגדר, המיועד לבניית תשתית של יחסים תקינים עימם - שלוש הצעות לבחירה חופשית:

מעמד אורח - למבקש להשתלב באופן מלא במדינת ישראל, לאחר הצהרת אמונים למדינה וקבלת מלוא חובות האזרח, ובכללן תשלום מיסים ושירות לאומי המקביל לשירות צבאי. מעמד תושב - למבקש להיות בארץ, אולם אינו נכון להיות אורח שווה זכויות וחובות במדינה. מעמד זה יוענק לאחר הצהרת הכרה במדינה וקבלת חוקיה, ויובה את בעליו בכל חירויות הפרט, אך לא אפשר לו לבחור ולהיבחר למוסדות המדינה.

תוכנית לעידוד הגירה - למי שאינו נכון להיות אורח או תושב במדינה. הגירה זו תוכה לסיוע במסגרת ממלכתית אשר תיועד לכך.

שאלת הפליטים הערביים בארץ ומחוצה לה - תמצא את פתרונה במסגרת תוכנית בין־לאומית כוללת לשיקומם במדינות ערב, אשר נושאות באחריות ליצירת הבעיה ולהמשך קיומה.

שלום אמת בין ישראל לשכנותיה לא ייכון על בסיס נסיגה ורפיון בתהליך שיבת ציון - אלא, דווקא, מתוך המשך תהליך גאולת העם והארץ, והשלמת מדינות ערב עם שיבת עם ישראל לארצו. לפיכך, לא ויתורים ונסיגות יביאו לשלום: הללו רק יהוו דחף למלחמה. שלום של אמת ייכון מתוך חוסן פנימי מבית ועמידה לאומית תקיפה כלפי חוץ - אשר יביאו את מדינות ערב להכרה, כי מדינת ישראל היא עובדה שיש להשלים עימה. השלמה זו היא ראשית הדרך לעשיית שלום למען שלום, ולא כאמצעי לצמצומה ולהחלשתה של ישראל במסגרת תוכנית כוללת לחיסולה.

חומרת המשבר במישור זה מחייבת הכרעות קשות ופתרונות נועזים – במסגרת משטר חירום כלכלי, המבוסס על תוכנית מגובשת ועל סמכויות ביצוע אולם כל תוכנית כלכלית לא תיצלח אלא אם תושתת על שלושה תנאי יסוד:

- מדיניות, שתעמיד בראש סולם העדיפויות את היעדים הלאומיים ותעמיק בציבור את תודעת ההזדהות עימהם והכנונות לשאת למענם בעול. יעד לאומי ראשון במעלה הוא: התירה לקראת עצמאות כלכלית, שהיא תנאי הכרחי לעצמאות מדינית.
- חלוקה צודקת של הנטל הכלכלי בין כל שכבות הציבור.
- הנהגה אמוצה ותקיפה, אשר תאמר לעם את האמת גם אם אמת זו אינה פופולארית; הנהגה מוסרית, אשר תשמש דוגמה אישית באורח חייה ובפעילותה הציבורית.

התוכנית המפורטת של משטר החירום הכלכלי תגובש על יסוד קווים אלה:

- צמצום משמעותי של הצריכה הציבורית והפרטית, תוך התאמת רמת המזינה ליכולת הריאלית של המשק הלאומי.
- צמצום משמעותי בתקציבי ההוצאות של הממשלה ושל מוסדות הציבור – באמצעות ייעול והיסכון.
- מתן עדיפות ראשונה במעלה להגברת התפוקה ופרייון העבודה תוך הסבת כוח עבודה מן השירותים המינהליים אל ענפי הייצור ועידוד עבודה עברית בכל ענפי המשק.
- הבראת יחסי העבודה – עליידי הנהגת מוסר עבודה ונורמות התנהגות מחייבות.
- פתרון מצוקת הדיור החריפה והפיכתה למנוף לפיזור האוכלוסיה – באמצעות בנייה מאסיבית של דירות בהרי הגליל וביהודה ושומרון, הנאים כנופם ובאקלימם וסמוכים למרכז האוכלוסיה, תוך צמצום דרסטי של הבנייה כאיזור השפלה.
- חתירה לצמצום הפער הכלכלי, החברתי והתרבותי בין הרבדים השונים באוכלוסיה, תוך ביטול האפליה והניכור כלפי עדות המזרח, טיפוחה של מורשתן המיוחדת ושילובה האורגני במערכות החינוך והתרבות.
- שיקומם של נערך מנוחק המידרדר לפשע, של חבורות רחוב ושל נערות כמצוקה – על ידי תוכנית ממלכתית מקפת, שתחלץ אותם מסכבתם, תקים להם מסגרות חינוך ועבודה, תטפח מנהיגות

המשבר המוסרי, שבו אנו שרויים כיום בכל מערכת היחסים, שבו אדם לעצמו, בין אדם לחברו לעמו ולארצו - יסודו במשבר הזהות היהודית ובניחוק מערכי ההגשמה העצמית של הציונות החלוצית, המהווים תשתית לכל מפעל התחיה.

לפיכך, נפעל למען:

- תיקון המידות ברוח ערכי המוסר היהודיים: אמת ויושר, צדק ומשפט, צניעות ופשטות, חסד ואהבת הבריות.
- חיזוקם והעמקתם של אושיות המשפט בישראל בהשראת המשפט העברי.
- שיבה אל אורחות חיים של: פשטות, התנדבות, אהוות רעים, ערבות הדדית ועבודה עברית.
- תביעה לאמות-מידה מוסריות ולמופת אישי - של ההנהגה ושל שליחי הציבור.

מעל לכל וכתנאי לכל - נאבק, במישור הציוני-לאומי, למען:

- העמקת החינוך היהודי והשיבה למקורות ישראל - בכל מערכת החינוך והתרבות בארץ ובקהילות ישראל בעולם.
- חידוש תודעת שליחותה הציונית של המדינה והיערכותה המלאה לקיבוץ גלויות וקליטתן - על יסוד ההכרה, כי מקומו של עם ישראל כולו בארץ ישראל.
- מימוש אחריותה של מדינת ישראל לגורל העם היהודי כולו ולכל אחד מבניו.

אנו מאמינים, כי קווים מנחים אלה והמאבק להגשמתם, עשויים להפיח רוח חיים בקרב העם בישראל ולהוות אתגר ליהודים רבים בגולה המצפים, בוודעים ובלא יודעים, לבשורת התחיה מארץ-ישראל.

אל כל הנאמנים, אל כל המאמינים, אנו קוראים:

ב ו א ו ע י מ נ ו !

יסוד ויגוד

א. במהלך התהפוכות והתמורות המפליגות שידע עם ישראל בזירות האחרונות, נחהוה בתוכו קרע רוחני וחברתי, אשר הביא במרוצת הזמן להתגבשותם של שני המחנות המכונים כיום: "המחנה הדתי" ו"המחנה החילוני".

תופעה זו - אשר שרשיה ההיסטוריים ומניעיה הרעיוניים ראויים לעיון מעמיק, טומנת בחובה נזק רוחני וחברתי לעם ישראל, ותוצאותיה עלולות להיות קשות ומרות לעתיד האומה.

מלבד הנזק הנגרם לאחדות העם וליחסי האהוה בתוכו בעצם התגבשותם של שני מחנות יריבים המתכזרים איש איש כעמדותיו, יש לציון את השלכותיה החמורות של התופעה לכל אחד מהמחנות מבית פנימה.

ב"מחנה החילוני" נתהווה עקב הריחוק, חלל של ניתוק ותלישות מן השרשים והערכים היהודיים המהווים תשתית לקיום האומה, ובחלקים גדולים ממנו אף נוצרו נגדנים של כיכור ודחיה לכל דבר שרית יהדות נודף ממנו.

כמחנה הדתי נוצרה לעומת זאת אריה של קפאון והסתגרות רוחנית בקרב חוגים רחבים, ותחושה של חוסר אונים בהתמודדות על דמותה הכוללת של מדינת ישראל כמדינה יהודית.

ב. דומה איפוא כי צו השעה לעמול למען קרוב הלבבות בין שני המחנות, ולמען הפלת המחיצות שגבהו ביניהם מתוך הכרה פנימית עמוקה כי המחיצות היצוניות הן, ואילו השורש - אחד ומן הראוי לגלות ולהאיר כיום, דווקא את היסוד המאחד העולה לאין שעור על המפלג והמפריד - למען יהיה בית ישראל אחד.

ביסוד הכרה פנימית זו טובנת החשקפה כי הסרת המחיצה כשלעצמה עם כל ערכה - אין בה די אם לא ימוצה התוכן החיובי הבא בעקבותיה.

כל שותפות אמת צריכה יסוד לקיומה ויעור להמשכה, ובלעדיהם נועדת היא לכשלון, ואף כאן כך:

היסוד האיתן לשותפות הינו ההייה הלאומית האחת ושורשיה היהודיים. והיעור המשותף הוא: תחית האומה על אדמתה ושיבתה למקורות ישראל.

ג. לאור הנחות יסוד אלה רואים אנו מעבר לכל שיקול פרגמטי - בשורה רוחנית גדולה באיחודם של כל הכוחות הפועלים למען תחיה לאומית בארץ ישראל במסגרת תנועה אחת - רעיונית, מגשימה, ופוליטית.

שלוש נקודות מהותיות כלולות בשורה זו:

האחת: עצם השותפות המסירה מחיצות, מכליטה את האחרות ומורמת לקרוב לבבות.

השניה: העובדה כי המאבק למען ארץ ישראל הוא המניע הקונקרטי לשותפות, ודווקא מעלתה של ארץ ישראל היא המביאה לאיחוד כל הכוחות הבריאים הפועלים למענה, להיות גוי אחד בארץ.

השלישית: ההכרה המלווה את התנועה כולה, על אף ההבדלים בהשקפת עולם ואורח חיים בין חבריה, כי השיבה למקורות ישראל מהווה נדבך – יסוד במהלך התחיה הלאומית בארץ ישראל.

קוי מדיניות וחקיקה

א. שיבה למקורות

יחודו של עם ישראל מני קדם ועד היום, בא לידי בטוי בחולדותיו, בחרבותו, ובלשונו, בערכיו המוסריים והלאומיים, בתורתו ובאמונתו, בכסופיו ובצפיותו לתקון עולם מלא. כל אלה שוו לו מעמד יחודי בקרב עמי הכל והכשירוהו להיות נושא יעוד ובשורת גאולה, לו ולכל העולם.

שרשי המשבר הלאומי הנוכחי במישור הרוחני כבמישור המדיני, הבלכלי והחברתי, דווקא כעצומה של תקופת צמיחה גאולתנו, נעוצים בחוסר המודעות ליחודנו, בנתוק משרשינו היהודיים והתנוונות תחושת השייכות לעם היהודי לדורותיו.

לפיכך, הדרך להחלצות מהמשבר להמשך המהלך של תחיית ישראל נקפלת בחוכה שיבה למקורות ישראל.

לאור זאת תפעל התנועה – על אף ההבדלים בהשקפת עולם ואורח חיים בין חבריה, למען העמקת החינוך להכרת והיכת המורשה היהודית.

ב. הדרך: חנוך ללא כפיה

התנועה רואה בחינוך ובהסברה מחוץ פתיחות והכנה הדדית את הדרך הנאותה הן ליצירת גשר בין כל חלקי העם והן לקרוב לבבות למורשת ישראל ותררתו.

לפיכך דוחה התנועה את דרך הכפיה בחיי הפרט, ומתנגדת להגבלת חופש הפרט, כל עוד אין הוא פוגע במישרין בציבור.

ג. חקיקה בנושא תורה ומדינה.

לפיכך תהא גישתנו לחקיקה כמישור הפרלמנטרי בנושאי תורה ומדינה מודרכת לאור ההנחיות הבאות:

1. התנועה מקבלת את כל החוקים והתקנות אשר נקבעו מאז קום המדינה ועד היום בנושאי תורה ומדינה, מתוך רצון לשמור על אחזות האומה ולגלות את עביונה הלאומי היהודי, כגון: שמירת שבת ומעידים במסדות העבור, חוק נישואין וגרושין, מעמד הרכבות וכו'.

2. התנועה תתנגד לשנוי חוקים ותקנות אלה, וכן ליוזמת חקיקה הפוגעת באחדות האומה ובעביונה הלאומי היהודי, שכן אלה זוו יסוד לכל החוקים שנקבעו עד כה בתחום זה, במקרים מיוחדים תנתן לחבר אסורות המנעות מהצבעה בנושאים אלה לפי בקשתו.

3. כל יומת חקיקה נוספת מעבר למצב הקיים, תדון בחנועה לגופה באופן יסודי ומעמיק במגמה להגיע לגבוש דעה אחידה תוך הסכמה הרדית. נתון אפשרות המגיעה מהצבעה בעד העמדה המסוימת לחבר שיבקש זאת במיוחד.
אם לא תגובש דעה אחידה על דעה הרוב המכריע (דהיינו כ-95-85) מכלל נציגי התנועה המוסמכים לכך, יכתן בנושאים אלה חופש הצבעה לחברים לפי מצפונם.

7. שמירה שבה בפעילות התנועה.

על אף ההבדלים באורח החיים של חבריה, ומתוך הכרה בשותפות האמת שביניהם, תימנע התנועה מפגיעה בקדושת השבת והמועדים בהופעותיה הפומביות ובשמוש ברכושה - דוגמת הנחוג במוסדות הממלכתיים.

מי אנחנו ומאין באנו?



• באנו מקתדראות המחקר ו... וראה ועימנו סופרים, משוררים ואנשי מדע.
אכן ממתנות שונים באנו ומתחומים רבים של עשייה, אך דגל אחד לנו - דגלה של ארץ ישראל.

על יסוד שותפות זו אשר נרקמה בין המחנות, נתגבשה רשימתה של תנועת התחיה לכנסת:

פרופ' יובל נאמן

מבחינתי מדעני ישראל כתחום האנרגיה, חתן פרס ישראל בפיזיקה, מראשי מערכת הבטחון במטכ"ל.

ח"כ גאולה כהן

מהלוחמות בשורות לח"י, חלוצת המאבק בכנסת נגד הנסיגה, יוזמת חוק ירושלים.

חנן פורת

חלוץ ובן תורה, מבני כפר עציון וממחדשי הישוב שחרב, מראשי גוש אמונים.

צבי שילוח

עיתונאי ופובליציסט, חבר מזכירות מפלגת העבודה לשעבר, יו"ר התנועה למען ארץ ישראל השלמה.

גרשון שפט

חבר הקיבוץ הדתי עין צורים, מלוחמי גוש עציון בתש"ח. מראשי גוש אמונים.

- באנו ממערכות הצבא והבטחון ועמנו אנשים אשר נשאו בעול בתפקידים בכירים.
- באנו מיישובי תורה ועבודה ברחבי הארץ ועמנו מראשי גוש אמונים אשר פרצו את הדרך ליהודה ושומרון.
- באנו מן המחנה הלאומי ועמנו מלוחמי אצ"ל ולח"י העומדים עד היום בחזית ארץ ישראל ונאבקים למענה.
- באנו מיישובי העמק ההר והשפלה מההתיישבות העובדת הותיקה והחדשה ועימנו עובדי אדמה ומרכזי משקים - אנשי חזון ומעש.
- באנו מעיירות הפיתוח ומיישובי הספר ועימנו מתנכים ופעילים העוסקים בנושאי חברה ומצוקה.
- באנו מגלויות רחוקות ועמנו מפעילי עליה ומאסירי ציון שברוסיה.

על זה נזעקנו?



מדוע הקמנו את תנועת התחיה?
מפני שאינו יכולים לעמוד מנגד נוכח המפולת
הלאומית במדיניות ובביטחון, בכלכלה ובמוסר
הנאים לידי ביטוי במישורים הנאים:

- נסיגה מחלקי ארץ ישראל.
- הפקרת שדות הנפט והתעופה.
- עקירת יושבים יהודיים לראשונה בתולדות ישראל.
- הנחת יסוד למדינה פלשתינאית באמצעות אוטונומיה.
- קפאון בעליה ונידול בירידה ובנשירה.
- מפולת משקית וירידה במוסר העבודה.
- תרבות חיים מתירנית ורדודה המנוקת ממורשת יהודית.
- יחסי אנוש ירודים והתגברות האלימות והפשעה.
- בקיצור: אינו יכולים להשלים עם סימנים חמורים אלה המעידים על אובדן הדרך ואבדן חזון שיבת ציון.
- הכוחות הפוליטיים הקיימים כיום: הליכוד, המערך והמפד"ל, אין בכוחם לעמוד בפרץ, שהרי הם כמו ידיהם הביאו למשבר הלאומי והיו שותפים לנסיגה בכל תחומי המדינה והחברה.
- על כן הגענו להכרה כי חובה עלינו להקים תנועה חדשה, אשר תעצור את המפולת, ותוביל את העם קדימה במהלך התחיה.

הרב אליעזר ולדמן

ממחזשי הישוב בחברון, ראש ישיבת קו... ארבע.

אריה (איה) בצר

ממושב באר טוביה, מרכז משק תנועת המושבים.

אברהם פינטו

איש חינוך ומנהל ביה"ס בקרית שמונה.

מנחם פליקס

מאלון מורה, מראשי גוש אמונים, ומפורצי הדרך לשומרון ויהודה.

פרופ' יוסף נדבה

לוחם, איש צ"ל, פרופ' למדעי החברה והמדינה באוניברסיטת חיפה.

סילוה זלמנסון

אסירת ציון, מחלוצות המאבק למען העליה.

אבי פרתן

מימית, מפעילי המאבק כנגד הנסיגה.

אורי אליצור

מעפרה בארץ בנימין, ממרכזי ההתישבות בגוש אמונים.

הרצל חקק

מחנך וסופר מירושלים, פעיל בנושאי חברה ומצוקה.

עודד (עודי) שמיר

מבני יהודה ברמת הגולן, מרכז מפעל "מי גולן".

ח"כ משה שמיר

מירושלים, מנדולי סופרי ישראל, מראשי התנועה למען ארץ ישראל השלמה.

מה אנו מציעים לעשות?



במישור המדיני-בטחוני

- **עצירת הנסיגה בסיני** – ומניעת עקירת יושבים יהודיים מאדמתם.
- **החלת ריבונות יהודית מלאה על כל חבלי ארץ ישראל שבדינו**: ביהודה ושומרון בגולן בחבל עזה ובסיני.
- **תנופת התישבות היהודית רבת ממדים** ברחבי ארץ ישראל במגמה לבסס רוב יהודי בכל חבליה. למען יעד לאומי זה יש להפנות את המשאבים הראויים, להקצות את הקרקעות הדרושות ואף להפקיען במידת הצורך – כנהוג לצרכי ציבור.
- **חידוש תנופת העליה לארץ מן הגולה והערכות לקיבוץ גלויות וקליטתן באחריותה הישירה של ממשלת ישראל**. לשם כך תקום רשות מיוחדת לענייני העם היהודי ובראשה שר בממשלה.
- **מאבק כנגד הירידה** – תוקם רשות מיוחדת לטיפול בגורמי הירידה ודרכי מניעתה באמצעות חינוך והסברה. כמו כן יוצע חוק אשר ימנע חידוש אוטומטי של הדרכון הישראלי לאחר חמש שנים מיורד שהשתקע בחו"ל.
- **למיעוט הערבי בכל רחבי הארץ יובהר היטב כי**

בארץ ישראל לא תיכון כל ישות לאו ורה ועל יסוד קביעה זו יוצעו לכל ערבי שלש אפשרויות לבחירה חפשית:

- א. **מעמד אזרח** לאלה הנכונים להצהיר אמונים למדינה ולקבל בצד הזכויות גם את כל החובות האזרחיות ובכללן תשלום מיסים מלא ושרות לאומי המקביל לשרות צבאי.
- ב. **מעמד תושב** – לאלה המבקשים להמשיך לחיות בארץ ללא קבלת אזרחות מלאה. מעמד זה המקובל בכל מדינות העולם, יועק אף הוא לאחר הצהרה על הכרה במדינה וקבלת חוקיה, ויזכה את בעליה בכל חריוות הפרט מלבד הזכות לבחור ולהבחר למוסדות המדינה.
3. **הגירה** לאלה שאינם מכירים במדינת ישראל ומצהירים בגלוי עם הזדהותם עם מגמות אש"ף לחיסולה.
- **שלום תמורת שלום** – שלום אמת בין ישראל לשכנותיה לא יכון על בסיס נסיגה וחולשה המהווה דחף למלחמה, אלא דווקא מתוך חוסן פנימי מבית ועמידה לאומית תקיפה כלפי חוץ. רק אלה יביאו את מדינות ערב להשלמה עם עובדת קיומה של מדינת ישראל, ויפתחו פתח לכרית ברית שלום – למען שלום, ולא כשלב ביניים במסגרת תכנית לחיסולה.

במישור הכלכלי והחברתי

חומרת המשבר במישור זה מחייבת הכרעות קשות. ופתרונות נועזים – במסגרת משטר חירום כלכלי, המבוסס על תוכנית מגובשת ועל סמכויות ביצוע אולם כל תוכנית כלכלית לא תיצלח אלא אם תושגת

על שלושה תנאי יסוד:

- **מדיניות**, שתעמיד בראש סולם העדיפויות את היעדים הלאומיים ותעמיק בציבור את תודעת ההזדהות עימם והנכונות לשאת למענם בעל יעד לאומי ראשון במעלה הוא: חתימה לקראת עצמאות כלכלית, שהיא תנאי הכרחי לעצמאות מדינית.
 - **חלוקה צודקת של הנטל הכלכלי** בין כל שכבות הציבור.
 - **הנהגה אמיצה ותקיפה**, אשר תאמה לעם את האמת גם אם אמת זו אינה פופולארית; **הנהגה אשר תשמש דוגמה אישית** באורח חייה ובפעילותה הציבורית.
- התכנית המפורטת של משטר החירום הכלכלי תגובש על יסוד קווים אלה:
- **צמצום משמעותי** של הצריכה הציבורית והפרטית, תוך התאמת רמת המחיה ליכולת הריאלית של המשק הלאומי.
 - **צמצום משמעותי** בתקציבי ההוצאות של הממשלה ושל מוסדות הציבור – באמצעות ייעול וחיסכון.
 - **משל עדיפות ראשונה** במעלה להגברת התפוקה ופרייון העבודה תוך הסבת כוח עבודה מן השירותים המינהליים אל ענפי הייצור ועידוד **עבודה עברית** בכל ענפי המשק.
 - **הבראת יחסי העבודה** – על ידי הנהגת מוסר עבודה ונורמות התנהגות מחייבות.
 - **פתרון מצוקת הדיור החריפה** והפיכתה למנוף למיזור האוכלוסייה – באמצעות בנייה מסיבית של דירות לוגות צעירים חיילים משוחררים ושיקום אוכלוסיית המצוקה, בהרי הגליל ביהודה

ושומרון, הנאים בנופר 'כאקלימם וסמוכים למרכז האוכלוסייה, ה. במצום דרסטי של הבניה באזור השפלה.

- **חתימה לעצמאות הפער הכלכלי**, החברתי והתרבותי בין הרבדים השונים באוכלוסייה, תוך ביטול האפליה והניכור כלפי עדות המזרח, טיפוחה של מורשתן המיוחדת ושילובה האורגני במערכות החינוך והתרבות.
- **שיקום של נוער** מנותק המידרדר לפשע, של חברות רחוב ושל נערות במצוקה – על ידי תוכנית ממלכתית מקפת, שתחלץ אותם מסביבתם, תקים להם מסגרות חינוך ועבודה, ותטפח מנהיגות מקיורם ותשלב אותם במעגלי היצירה והחברה.

הצעת חוק מיוחדת

תנועת החתימה תיזום חוק אשר יצמצם את זכויות היתר של חברי הכנסת ונבחרי ציבור אחרים, ויבטל באופן מוחלט את זכויות היתר לאחר תום תקופת הכהונה.

מועמדי התנועה לכנסת קבלו על עצמם לוותר באופן אישי על זכויות היתר מעבר לתקופת הכהונה גם אם לא יתקבל חוק זה.

בתחום תורה ומדינה

"דומה שהגנו מחולקים היום לשני מחנות. חמיר רגילים לצלצל אצלנו כשני שמות 'חרדיים' ו'חפשיים' ('דתיים' ו'חילוניים') שמות חדשים אשר לא היינו רגילים להם והלואי שנוכל להשכיח מאיתנו ככלל את אלה שני השמות העומדים לנו לשטן על דרך החיים האיתנים הראויים לחיות שבים אלינו.

כל אחד מהם יחיימר לאמר, אני הנני ממחנה זה וכל אחד

מרצה מעמדתו ונריוו טוחם את הר' 'תיקן ולהשחלמות משני הצדדים. ונמצא שמכאן ומכאן עומדים את קרובים, אין לנו עצה אחרת כי אם להסיר את שמות הבעלים הללו מעל מניחוננו.

הגנו צריכים להחליט כי כח כמות לטובה ישנו בכל המחנות ויכול איש האומה וביחוד כל אלה שהערך הכללי של ישראל ותיקונו יקדם להם". **הרב קוק זצ"ל** – **היסוד** כ"ד אלול תרצ"ג

לאור הדרכתו היסודית של הרב קוק זצ"ל ובנו ממשיך דרכו, הרב צבי יהודה כהן שליט"א גמרנו ואמר להפיל מחיצות שגבהו בין המחנה הידתי ובמחנה ה'חילוני' ולהקים יחדיו את תנועת החתימה, מתוך הכרה עמוקה:

כי באנו מאותם שורשים:

- עם אחד אנחנו
- ארץ אחת לנו

ואנו הולכים לאותם יעדים:

- למען גאולת עם ישראל כולו בארץ ישראל כולה
- למען קרוב לבבות זה לזה באהבה
- למען שיבה יחד למורשת ישראל.

לאור יסודות אלה גיבשנו בצוותא את מצענו בנושא תורה ומדינה ואלה עיקריו:

בתחום החקיקה:

1. התנועה מקבלת על עצמה את כל החוקים והתקנות אשר נקבעו מקום המדינה ועם היום בנושאי תורה ומדינה ובכללם: **שמירת שבת ומועד במסודות ציבור**, מעמד הרבנות, חוק נישואין וגרושין, חוק למניעת הפלות מטעמים סוציאליים.
2. התנועה תתנגד לשינוי חוקים ותקנות אלה וכן

לכל יזמת חקיקה פוגעת באחדות האומה ובצביונה היהודי.

3. התנועה תומכת בשאלת מיהו יהודי בחקיקה המחייבת "ניור כהלכה" וכן תיזום חקיקת חוק, אשר יבטיח מניעת הונאה בכשרות.
4. התנועה תיזום חוק "שרות לאומי" אשר יאפשר לכל בת לתרום למען המדינה בתחומי ביטחון, התיישבות, חינוך וחברה, תוך גיבוש מסגרות שרות שונות אשר תהלומנה את מסורתה ואורח חייה.
5. כל יזמת חקיקה נוספת בנושאי תורה ומדינה תידון בתנועה לנופה באופן יסודי ומעמיק תוך התייעצות עם מומחים לדבר ובראשם אנשי תורה והלכה במגמה לגבש דעה אחידה.

בתחום החינוך וההסברה:

1. תנועת החתימה תפעל להעמקת החינוך היתודי למורשת ישראל ותוריתו והיצירה היהודית לדורותיה, בכל מערכות החינוך ובכל הסקטורים; "הממלכתית דתית" ו"הממלכתית הכללית". מתוך הכרה כי בחינוך זה הערובה לשמירת יחודנו כעם סגולה.
 2. התנועה רואה בלימוד תורה בכלל, ובשיבות הגבוהות בפרט, ערך לאומי לעם ולמדינה. לפיכך תפעל התנועה למען סיוע למוסדות התורה בכלל, ותטפח במיוחד את הישיבות הגבוהות הנאמנות למדינה ותורמות לבטחונה.
- התנועה תיזום חוק אשר יקנה לישיבות אלה מעמד ממלכתי נאות, כמקובל לגבי האוניברסיטאות ומוסדות אקדמאיים שונים.**

והעיקר:

בשתיים ממצוותיה המרכזיות של תורת ישראל תתמקד במיוחד תנועת החתימה, מתוך הכרה עמוקה